

Saksframlegg

Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - Høring

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Overhalla formannskap	14/15	27.01.2015
Overhalla kommunestyre		09.02.2015

Rådmannens innstilling

Overhalla kommune vedtar høringsuttalelsen til forslaget om overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten.

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
I	04.12.2014	Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten	Finansdepartementet
S	22.01.2015	Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - Høring	
S	22.01.2015	Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - Høring	
S	22.01.2015	Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - Høring	
S	23.01.2015	Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - Høring	

Vedlegg:

1. Høringsbrev datert 1.12.14 fra Finansdepartementet
2. Utredning datert 24.11.14 fra Skattedirektoratet

Saksopplysninger

Finansdepartementet har sendt på høring forslag om overføring av skatteoppkreverfunksjonen (skatteoppkrevingen) til Skatteetaten. Høringsfrist er 2. mars 2015.

Skattedirektoratet fikk 23. juni 2014 i oppdrag å utrede hvordan skatteoppkrevingen (arbeidsgiverkontroll, innkreving og føring av skatteregnskapet) kan organiseres i Skatteetaten for å oppnå en bedre og mer effektiv skatteoppkreving. Utredningen skulle også inneholde forslag til nødvendige regelverksendringer, plan for ev. endringer i IKT-systemløsninger og vurdering av arbeidsrettslige- og personalmessige forhold.

Skattedirektoratets rapport ble oversendt Finansdepartementet 24. november 2014. Rapporten med vedlegg er tilgjengelig på Finansdepartementets hjemmesider https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/Horing---Overforing-av-skatteoppkrevingen-til-Skatteetaten/id2342728/?regj_oss=30.

Regjeringen vil ta stilling til Skattedirektoratets konkrete forslag til organisering av skatteoppkreverfunksjonen etter at høringen er gjennomført, herunder den regionale fordelingen og omfanget av satsingen på arbeidsgiverkontroll i kampen mot svart økonomi.

Skattedirektoratet foreslår at oppgaven skal utføres på tilsammen 27 kontor (fra dagens 288). Forslaget innebærer at oppgavene kan utføres med 526 færre årsverk enn de kommunale skatteoppkreverne bruker i dag. Samtidig foreslår Skattedirektoratet å styrke arbeidsgiverkontrollen med 29 årsverk, slik at den samlede innsparingen blir netto 497 årsverk. Dette skal totalt gi en samlet innsparing på om lag 370 mill. kroner årlig.

Arbeidsgiverkontrollen i Nord-Trøndelag er i rapporten foreslått flyttet til Steinkjer.

Skattedirektoratets forslag følger føringene regjeringen har lagt for arbeidet. Det vises for øvrig til vedlagte høringsbrev fra Finansdepartementet.

Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten – Høringssvar fra Midtre Namdal samkommunestyre.

Kommunene Namsos, Overhalla, Namdalseid, Fosnes, Flatanger, Høylandet, Røyrvik og Lierne kommuner har valgt å samarbeide om en felles skatteoppkreverfunksjon, organisert som en del av Midtre Namdal samkommune. Skatteoppkreverkontoret er bemannet med 5 årsverk og oppnår svært gode resultater etter alle måleindikatorer.

Overhalla kommune vil ikke anbefale at skatteoppkreverfunksjonen flyttes fra kommunene til staten. Vi mener at dagens ordning gir svært gode resultater og fremstår som en god, effektiv og desentralisert organisering. Skatteoppkreverfunksjonen hører etter vår mening naturlig til de oppgaver som kommunene skal løse også i framtiden.

Overhalla kommune er i utgangspunktet svært kritisk til den prosessen som ligger bak forslaget. Utredningen som ligger bak høringsbrevet, må betraktes som et partsinnlegg fra Skattedirektoratet. Utredningen mangler medvirkning fra kommunene som i dag har ansvar for ordningen og de ansattes synspunkter er ikke tatt med i høringen. Utredningen har etter vår mening vært gjennomført som en lukket prosess noe som oppfattes som svært uheldig.

Utredningen mangler en analyse av hvilke ulemper som en statliggjøring av skatteoppkrevertjenesten vil gi og den bagatelliserer utfordringene som kommunen i distriktet vil få i forhold til dagens ansatte. Verken utredningen eller høringsbrevet behandler økonomiske og administrative konsekvenser for kommunene som følge av omleggingen av ordningen, herunder på hvilken måte og hvor mye statens skal trekke inn i rammetilskuddet fra kommunene til å dekke statens kostnader til drift av tjenesten i framtiden. Forslaget behandler ikke hvordan kommuner som blir sittende igjen med en forpliktelse overfor ansatte og avtaler med 3. part skal kompenseres.

Overhalla kommune er også svært kritisk til at forslaget fremmes nå mens kommunene venter på innhold i kommunereformen. Forslaget er et dårlig signal til kommunene, og svekker troen til at motoren i kommunereformen skal være overføring av arbeidsoppgaver til kommunene, og troen på at det er innhold i regjeringens målsetting om at «oppgaver bør legges på lavest mulige effektive nivå» (Prop. 95 S. 2013 – 2014). Forslaget bør derfor etter vår oppfatning i sin helhet trekkes.

Overhalla kommune ser med økende bekymring på den tiltagende sentraliseringen i Norge. Forslaget om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen vil virke sterkt sentraliserende til fylkeshovedstedene, til landsdelssentrene og til sentrale strøk rundt Oslo. Summen av alle forslag vil svekke grunnlaget for å drive offentlig tjenesteproduksjon i distriktene og brukes i neste omgang som argument for nye forslag om sentralisering slik vi opplever at også denne utredningen gjør.

Dagens skatteinnkreving har svært gode resultater med en innbetalingsgrad på om lag 99,8% av samlede krav for de viktigste skatteartene. Vi er bekymret for at effektiviteten i skatteinnkrevingen vil svekkes med å overføre oppgaven til staten slik vi har sett det i Danmark. Skattedirektoratet mener at å ha en samlet innkreving av både statlige og kommunale krav gir kvalitetsgevinster i form av mulighet for samkjøring og informasjonsoverføring, men har i sin

vurdering i liten grad belyst risiko og tiltak ved oppgaveoverføringen. Analysen er i hovedsak av kvalitativ karakter, og inneholder også innslag av subjektivitet. Overhalla kommune mener at mangelen på kvantitative analyser utgjør en vesentlig svakhet, særlig tatt i betraktning det begrensede mulighetsrommet som ligger i å oppnå bedre resultater for skatteinnkrevingen enn i dag. Overhalla kommune mener videre at det er en svakhet at det ikke ses på forbedringsmuligheter innenfor dagens organisering. Gjennom dette ville en fått synliggjort effektiviseringspotensialet mot antatt beste alternativ.

En overføring til staten vil også begrense kommunenes mulighet for god likviditetsstyring og vil kunne føre til inntektstap i form av rentetap for kommunene. KS har beregnet denne til 150 til 200 mill. kr. Vi tror også at innsparingspotensialet på personellsiden er betydelig overvurdert. Gjennom felles løsning i Midtre Namdal Samkommune (MNS) har vi gode resultater på alle måleindikatorene for skatteinnkrevingen for de nevnte 8 kommuner. Det drives en effektiv innkreving med sterk tilknytning og kontakt med oppdragskommunene som i varetar nødvendig lokalkunnskap og nærhet til skattebetalerne. Kommunene vil med forslaget miste muligheten til å bruke skatteoppkreverens særnamskompetanse for kommunale krav som i dag er både effektivt for kommunene og besparende for innbyggerne.

Dersom regjeringen likevel skulle velge å arbeide videre med en sak til Stortinget om en overføring av skatteinnkrevingen har Overhalla kommune følgende kommentarer og merknader:

Overhalla kommune vil framheve at en eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen ikke er et ønske fra kommunene, men vil være et statlig pålegg. Staten må derfor ta ansvar for at dette skjer på en måte som ivaretar arbeidstakerne. Staten må ta hovedansvar for å gjennomføre virksomhetsoverdragelsen, herunder ta ansvar for de som blir overtallige. Dette innbefatter også eventuelt omplassering til andre stillinger i staten.

Overhalla kommune vil påpeke at selve forslaget til fordeling av statlige arbeidsplasser i seg selv vil virke sterkt sentraliserende. Det henvises i utredningen til statens egne *«Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon»*. Retningslinjene skal medvirke til

- *«Ei jamnare regional fordeling av statlege arbeidsplassar»*. I Nord-Trøndelag og Midt-Norge er fordelingen av statlige arbeidsplasser svært skjevt fordelt. Vi kan ikke se at forslaget slik det ligger nå vil medvirke til en jevnere regional fordeling.
- *«Ein statlig tenesteproduksjon som i størst mogleg grad sikrar befolkninga i alle delar av landet god tilgang til statlege tenester»*. Forslaget medvirker ikke til dette for Namdalen.
- *«Oppbygging av profesjonelle fagmiljø også utanom dei større pressområda»*. Vi kan ikke se at forslaget medvirker til dette, men at det snarere er med på å bygge ned de profesjonelle fagmiljøene rundt i distriktene for eksempel i Midtre Namdal.

Det står videre i retningslinjene: *«Dersom alle faktorane elles er like i valet mellom to stader, skal ein velje den minst sentrale staden og innanfor det geografiske verkeområde for dei distriktpolitiske verkemidla»*. Vi kan ikke se at det er tatt hensyn til dette i det forslaget som er fremmet. Overhalla kommune mener at det må velges en mer desentralisert modell enn det er lagt opp til, og at det i lokaliseringen av kontorsteder må legges langt mer vekt på distriktpolitiske utfordringer.

Overhalla kommune forutsetter at staten tar fullt ansvar for alle kommunale kostnader og inntektstap som måtte oppstå i forbindelse med en eventuell overføring.

Overhalla kommune forutsetter at staten tar ansvar for det kompetansetapet som kommunene får som følge av overføringen. Overhalla kommune forventer også at staten, som i vergemålsoverføringen, avsetter ekstra midler som kommunene vil kunne få til å gjennomføre omstilling som følge av personaltap. Staten må videre ta den økonomiske risikoen knyttet til overføring av skatteoppkrevingen slik at kommunesektorens skatteinntekter ikke påvirkes negativt om de fremtidige innfordringsresultatene blir svakere enn de resultatene de kommunale skatteoppkreverne leverer.

Overhalla kommune mener at Skattedirektoratet må sørge for at kommunene får like god tilgang på rapporter og informasjon som i dag ved en eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen. Skatteinntektene utgjør om lag 40 pst av kommunesektorens inntekter. MNS legger til grunn at informasjonen gjøres tilgjengelig for kommunene gjennom en web-løsning eller tilsvarende. Det må også etableres en eller flere analyseenheter som kan bistå kommunene med raske svar på spørsmål, bistand til analyse av skatteinngangen og utarbeidelse av prognoser.

Overhalla kommune vil avslutningsvis uttrykke sterk skepsis til den framdriftsplan som er foreslått. Framdriften i en eventuell overføring må forskyves for at nødvendige konsekvensanalyser skal kunne gjennomføres, tap av effektivitet unngås, redusere risiko i prosjektet som i dag synes betydelig og ikke minst ivareta alle ansatte i hele landet i prosessen.